

(Foss). Det ærede Medlem udtalte i sin første Tale, at Statstilskuddet var fordelt paa en uheldig Maade, idet visse Landkommuner havde faaet alle deres Udgifter refunderet af Statstilskuddet, medens paa den anden Side adskillige Kommuner, deriblandt Københavns Kommune, havde faaet meget mindre Statstilskud, og saa vidt jeg forstod det ærede Medlem, mente han, at dette var et nyt Vidnesbyrd om, at man altid kom for sent til Erkendelse af det rette. I saa Henseende danner det ærede Medlem ikke nogen Undtagelse — det antager jeg da ikke —, thi Forholdet er det, at det var det ærede Medlems Partifælle, det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger), der først stillede Forslag om denne særlige Fordeling af Statstilskuddet. Dette ærede Medlem stillede nemlig som Ændringsforslag til det af Indenrigsministeren fremsatte Forslag et selvstændigt Lovforslag, i hvis § 6 det hedder, at der til Raadighed for Kommunerne stilles 20 pCt. af det Beløb, der indkommer i Henhold til Lov af 10. Maj 1915, o. s. v. Det er altsaa det ærede Medlems Partifælle, der er den egentlige Ophavsmand til denne „uheldige Fordeling“ af Statstilskuddet. Endvidere sagde det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds, at naar Landkommunerne eller i hvert Fald visse Kommuner ikke havde brugt synderligt mere, i visse Tilfælde slet ikke mere end Statstilskuddet til Dyrtidsforanstaltninger, saa laa det vel nok i, at der ikke var nogen Trang i Kommunerne til saadanne Foranstaltninger. Jeg maa hertil sige, at i Almindelighed er det ikke rigtigt. Landarbejderne har kun i meget ringe Grad faaet deres Løn forbedret, og en hel Mængde af de mindre Husmænd har meget vanskeligt ved at holde deres Bedrift i Gang som Følge af Dyrtiden og af hele det Forhold, som deres Produktion, der jo er en industriel Produktion, er kommet ind i. Og gaar man til en Vurdering af, hvorledes Byernes Arbejdere er stillede, bliver Forholdet der slet ikke saaledes, som det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds vilde fremstille det. I Virkeligheden forekommer det mig, at det ærede Medlem kom vel hurtigt over Betragtningen med Hensyn til, hvorledes Byernes Arbejdere er stillede. Han mente,

at de alle eller den overvejende Part af dem var saaledes stillede, at Dyrtiden ikke havde haft nogen synderlig Indflydelse paa deres Levevilkaar. Dette er ikke rigtigt. Det rigtige er, at en Del af Byernes Arbejdere har faaet Lønforhøjelse, navnlig saadanne, som er Specialister, men i de allerfleste Tilfælde har de ogsaa maattet udføre deres Arbejde særlig forceret. En Mængde Arbejdere har tjent den højere Løn ved Overarbejde og Nattearbejde, og mangfoldige Arbejdere har slet ikke faaet eller kun faaet et meget ringe Tillæg til deres normale Fortjeneste. Der er mange Arbejdere, saaledes Bude og Hjelpearbejdere — og det er ugelønnede Arbejdere —, hvis Løn kun er meget lidt større nu end før Krigen. Jeg kan saaledes nævne Arbejderne i Bogbinderier og Bogtrykkerier, Tobaksarbejdere o. s. v. Alle disse og endnu flere har i Virkeligheden kun i yderst ringe Udstrækning faaet deres Indtægter forøget. Det er derfor ikke rigtigt at ville reducere Virkningen af Dyrtiden til kun at omfatte Statsfunktionærerne eller andre, som er fast ansatte.

Jeg gjorde i min Tale nogle Bemærkninger om, at det kunde blive nødvendigt at træffe regulerende Foranstaltninger med Hensyn til Forbruget af visse Hovedvarer. Hertil sagde det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Foss), at en saadan Regulering først skal foretages, naar der er Trang til den. Deri kan jeg ikke give det ærede Medlem Ret, thi det er for sent at foretage en Regulering af Fordelingen af Varer, naar Varebeholdningen er mindsket saaledes, at der ikke er tilstrækkelige Varer til normalt Forbrug. Jeg nærer ingen Tvivl om, at det vilde være en nyttig Foranstaltning i Tide — maaske allerede nu — at træffe omfattende Forholdsregler imod, at vi paa Slutningen af indeværende Høstaar og maaske ogsaa hele næste Høstaar kommer til at lide af Mangel paa Brødkorn. Det samme gælder for øvrigt Kartofler. Det vil være nyttigt og rigtigt i Tide at træffe saadanne Forholdsregler, thi det er for sent at træffe Foranstaltninger til at indskrænke Forbruget, naar Beholdningerne er for smaa. Det gælder heller ikke blot om at indskrænke Forbruget paa den Maade, at